

F. t. L. om en Smørordning.

opnaa en ikke uvæsentlig Forbedring af den Pris for Eksport af Smør til England, der ved Lovens Tilblivelse var forudset at skulle gælde i Høstaaret 1945—46, udviser en nu foretagen Beregning, at der ved Udgangen af indeværende Høstaar kan paaregnes et Overskud paa 19—20 Mill. Kr. Regeringen finder det rimeligt at foreslaa, at dette Overskud anvendes til Nedbringelse af Statens Udgifter ved den Smørordning, der ved nærværende Forslag foreslaas at skulle gælde for Høstaaret 1. Oktober 1946—30. September 1947.

Det Afregningstal paa 4,00 Kr. pr. kg, hvorefter Producentprisen paa Smør for Høstaaret 1945—46 blev fastsat, laa 10 pCt. lavere end Afregningsprisen for Høstaarene 1941—42, 1942—43, 1943—44 og 1944—45, hvor Producentprisen var fastsat svarende til et Afregningstal paa 4,45 Kr. pr. kg.

Aarsagen til denne Nedsættelse af Producentprisen var i første Række, at Regeringen ansaa det for rimeligt at gaa ud fra, at der i Løbet af Høstaaret 1945—46 fra Udlandet vilde blive tilført Danmark saa væsentlige Mængder af proteinrige Foderstoffer til saa rimelige Priser, at det var muligt at sikre Smørproduktionens Rentabilitet og dermed Smørproduktionens Størrelse gennem et Afregningstal paa 4,00 Kr. pr. kg.

Forventningen om Tilførsel fra Udlandet af væsentlige Kvantum Foderstoffer til rimelige Priser er ikke blevet opfyldt. Dels er det kun lykkedes at skaffe Landet en Brøkdæl af de Foderstoffer, Landet har Behov for, dels har Priserne paa disse Foderstoffer navnlig i den senere Tid været ganske overordentlig stærkt stigende. Dertil kommer, at Udgifterne iøvrigt, herunder navnlig til Arbejdsløn til Smørproduktionen, ogsaa er steget stærkt, og saafremt Smørproduktionen ikke i det kommende Høstaar skal gaa katastrofalt ned, hvilket under Hensyn til denne Produktionsgrens Betydning for hele det danske Samfund med alle Midler bør søges forhindret, er det nødvendigt, at det omhandlede Afregningstal til Producenterne paa 4,00 Kr. pr. kg forhøjes væsentligt for derved i nogen Maade at sikre Smørproduktionens Rentabilitet.

Som foran nævnt er det i Løbet af indeværende Høstaar lykkedes baade at faa Prisen paa Smør til andre Lande end England væsentlig forhøjet (til Rusland er saaledes aftalt en Pris af 4,71 Kr. pr. kg fob og til andre Lande en Gennemsnits-

pris paa 5,50 Kr. pr. kg fob) og at faa Prisen paa Smør til England forbedret (efter den sidst indgaaede Aftale betales 4,19 Kr. pr. kg fob). Disse Prisforbedringer er ikke tilstrækkelige til at sikre Smørproduktionens Rentabilitet, især ikke saa længe man som Grundlag for Prisen for Smør til Forbrugerne paa Hjemmemarkedet fastholder det hidtidige Afregningstal paa 3,89 Kr. pr. kg.

Naar Udgifterne til Smørproduktionen er steget i den Grad som Tilfældet er i indeværende Høstaar, vil en Fastholden af Forbrugerpriserne udkræve et meget betydeligt Statstilskud.

Til de enkelte Paragraffer bemærkes følgende:

ad Forslagets § 1.

Afregningstallet paa 5,00 Kr. pr. kg er foreslaaet paa Grundlag af nogle af Landøkonomisk Driftsbureau foretagne Beregninger over Landbrugets Driftsomkostninger og Bruttoudbytte i Høstaaret 1. Oktober 1946—30. September 1947.

ad Forslagets § 2.

Størrelsen af det Statstilskud, der udkræves til at fastholde Afregningstallet 3,89 Kr. pr. kg som Grundlag for Prisen paa Smør til Forbrugerne paa Hjemmemarkedet, er anslaaet til ca. 79 Mill. Kr. Ved Beregningen af Statstilskuddet Størrelse er der regnet med et Forbrug paa Hjemmemarkedet i Høstaaret 1946—47 af Margarine paa 12 000 Tons. Nogen virkelig Viden, om det faktiske Margarineforbrug vil komme til at svare til dette Tal, kan man ikke have paa nærværende Tidspunkt.

ad Forslagets § 3.

I Lighed med hvad Tilfældet har været i de hidtil gældende Smørordningslove, er det fundet rimeligt, at der for det saakaldte Industrismør betales Producentprisen.

ad Forslagets § 4.

Under Hensyn til at den Pris, der kan opnaas ved Eksport af Smør til England og Rusland, ligger under Producentprisen, og at Eksporten til disse to Lande udgør en overvejende Del af den samlede Smørekseport, udkræves der for at udligne Forskellen mellem Producentpris og Eksportpris et Statstilskud paa ca. 52 Mill. Kr., hvilket Beløb formindskes med Overskuddet paa ca. 20 Mill. Kr. fra Høstaaret 1945—46. Det samlede Statstilskud til Eksport af Smør kan herefter anslaaes til ca. 32 Mill. Kr.